

Javasolt fejlesztésekJavaslat az utak szabályozására

A jelenlegi közlekedési hálózatot alapvetően elegendőnek tartjuk a település belterületi, helyi, kistérségi (szomszédos települések) és az országos hálózathoz való kapcsolat kiszolgálására. A szomszédos települések között közvetlenül, vagy több állami út érintésével megközelíthetők.

Az előrevetített forgalom nagyságok alapján a település lakott területén lévő közutak kapacitás-fejlesztést nem igényelnek. Az állami közutak vonatkozásában a jelenlegi nyomvonalakon olyan fejlesztés nem tervezett, ami belterületen a változó útterület szélességek jelentős módosítását igényelné.

Ennek értelmében belterületen a meglévő jogi környezet gyakorlatilag a beépítéshez igazodik, melynek eredményeként viszont az OTÉK által kívánt közterületi szélességek nem biztosítottak. Bár a közlekedési létesítmények (utak, járdák) csökkentett paraméterekkel ezeken a részeken már többségében ki vannak építve, a szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége felülvizsgálatra került, a lehetőség szerint bővítésekkel.

A meglévő-megmaradó önkormányzati utak, túlnyomórészt kiszolgáló-lakó utcák. A kialakult beépítések következtében adott — változó — szabályozási szélességűek, jelentős részük szilárd burkolattal ellátott. A meglévő szabályozási szélességeken belül a helyi lakó-kiszolgáló forgalom hosszú távon is megfelelő szolgáltatási szintet ad. A szabályozási tervben útterület bővítésre csak néhány utcánál került sor, alapvetően a kritikus szűk útterületek érintettségében.

Ahol az útterületek szabályozása az épített és tulajdonjogi környezet megóvása miatt nem teszi lehetővé 6-7m-nél szélesebb területek kijelölését, ott vegyes forgalmú, vagy egyirányú utak kialakítását javasoljuk megvalósítani.

Belterületen a fejlesztési-, jellemzően lakó területek megközelítését a meglévő úthálózat bővítésével biztosítottuk. „Jelentősebb” lakóterületi bővítés a város középső és keleti részén van előirányozva, ahol jelenleg mezőgazdasági területek találhatók. A tervezett bővítési területhez közlekedési és egyéb infrastruktúrával való kiszolgálásához elegendő szabályozási szélességű sávokat biztosítottunk, a meglévő úthálózathoz való csatlakozással.

A meglévő utak esetében a tervezett szabályozásnál a jelenlegi épített és jogi adottságokhoz igyekeztünk igazodni. Azokon a szakaszokon, ahol az OTÉK szerinti szabályozási szélességek nem biztosíthatók — terepadottságok, épített környezet, stb. — a szélesség elegendőségét mintakeresztmetszelvénnyel igazoltuk.

A mellékelt mintakeresztmetszelvények tájékoztató jellegűek, a végleges kialakítás az adott terepviszonyokhoz igazodva, a kiviteli tervek készítésekor pontosítandó!

Fentiek alapján a településrendezési tervben közlekedési vonatkozásban szükséges beavatkozások:

Közúti közlekedés:

- A tervezett M8 gyorsforgalmú út felülvizsgálata, aktualizálása a meglévő tervek alapján — nyomvonal vezetés, csomópontok, közúti kapcsolatok,
- A gyorsforgalmú út környezetében a keresztező utak nyomvonalának felülvizsgálata, az iparterület kapcsolódási lehetőségének biztosítása,
- Az állami mellékutak utak városrészeket elkerülő szakaszainak felülvizsgálata, aktualizálása — fejlesztési szándékok hiányában azok törlése,
- Belterületen az állami mellékutak területének bővítési lehetőségeit belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával felülvizsgáltuk. Az OTÉK előirányzatában megadott 30m terület-sáv-szélesség gyakorlatilag a településrészek főutcáinak teljes szanálását eredményezné, így annak megvalósítása sem állami, sem önkormányzati szinten nem lehet releváns. A meglévő közterületi területsáv bővítési mértéke — **a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége igazolásával** — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritásával került meghatározásra.

- A helyi kiszolgáló utak szélessége a szűk keresztmetszetekben, továbbá lakossági és önkormányzati megjegyzések alapján felülvizsgálatra került, az indokolt terület-bővítéseket biztosítottuk.
- A helyi kiszolgáló utak területének bővítési szükségességét egyébként szintén a fenti elv követése határozta meg, melyet megalapozott az önkormányzat ezirányú törekvése is. Az utak útkategória szerinti besorolását, szabályozási szélességeket ld. mellékelt táblázatban. A tervezési terület közlekedési hierarchiáját a szerkezeti tervlap tartalmazza.

Vasúti közlekedés:

- A tervezett fejlesztések alapján a szabályozás felülvizsgálata a közúti és vasúti közösségi közlekedési csomópont kialakításáról megtörtént — „egyesített” vasúti és autóbusz pályaudvar. Az engedélyezési terveket műszaki tartalmát a tervben figyelembe vettük.

Közösségi közlekedés:

- Az autóbusz-megállókat öbölben kell elhelyezni, belterületen a szabályozási szélességen belül kell azoknak helyet biztosítani. A megállóhelyek elérhetőségét az autóbusz-útvonalakon maximum 500 m-ben határozzuk meg. A településen belül tervezett lakóövezet fejlesztések meglátásunk szerint további autóbusz megállóhelyek kialakítását nem igénylik.
- A menetrend szerint közlekedő autóbuszjáratok a települést belterületét az országos mellékutak igénybe vételével közelítik meg. Új autóbusz-útvonalak kijelölésével a közösségi közlekedés szolgáltatása magasabb szintre emelkedhet (gazdaságosság, utazási idő, kényelem stb.).
- A jelenlegi autóbusz állomás megszűnik, pontosabban áthelyezésre kerül a vasútállomás területére, gyakorlatilag egy kisebb intermodális közlekedési csomópontot létesítve..

Kerékpáros közlekedés:

- A városban a meglévő kerékpárutak összeköttetését biztosító hiányzó szakaszok megvalósítása indokolt, melyet azok területrendezési tervekben meghatározott hierarchikus funkciója is megalapoz — részei az országos, regionális törzshálózatnak. A rendszer bővítése ezután a helyi kerékpáros nyomvonalak kiépítésével folytatódhat.
- A magasabb rendű területrendezési tervekben előirányozott kerékpáros nyomvonalakat a szabályozási és szerkezeti tervbe adaptáltuk.

Gyalogos közlekedés:

- A lakott belterületen a gyalogos közlekedés járdákon történik. A meglévő utaknál és a tervezetknél is az útburkolat mindkét oldalán gyalogjárda kialakítását javasoljuk — kivéve azokon a területeken, ahol a beépítés egyoldali. A szabályozási tervben elszórtan néhány önálló gyalogos út került kijelölésre a lakott területrészekben.

Parkolás:

- Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek) környékén a gépjárművek elhelyezése jelenleg csak részben megoldott, melynek elsődleges oka vélhetően a beépítési, és tulajdonjogi adottságokra, illetve ebből következően a szükséges hely hiányára vezethető vissza. Az érintett helyeken parkolási igények kiszolgálására, későbbi bővítések lehetőségének megteremtésére helyet biztosítottunk a közutak területén, és önálló egységekben a település központjában, a temetők, a közintézmények, a kereskedelmi, továbbá egyéb releváns létesítmények környezetében.
- A parkolás a helyi viszonyok között ilyen módon a jövőben már nem jelenthet problémát. Az új létesítmények parkolását, rakodását — az OTÉK előírásainak megfelelően — telken belül

kell megoldani. Új közterületi parkolók kiépítése lehet szükséges a köztemetők, illetve a közintézmények (Polgármesteri Hivatal, templom, stb.) környékén.

Egyéb:

A szabályozási szélességeken belül elhelyezésre javasolt közlekedési létesítmények közé – a lehetőségek függvényében – zöldfelület kialakítását javasoljuk.

3.24 Közműellátási javaslat

Vízrendezés, csapadékvíz-elvezetés

Jelenlegi állapot

Vas megye az ország legcsapadékosabb térsége, a lefutó vizek hatására kialakult vízfolyások sűrűn hálózják be a területet. A vízfolyások legtöbbje az Alpok keleti nyúlványai között ered. Szentgotthárd és környezete fő vízgyűjtője a Rába folyó. A város közigazgatási területén a csapadékvizeinek befogadói a Rábatótfalusi patak, a Zsida patak, az Új patak, a Szentgotthárdi patak, a Lahn-patak, a Hársas patak, a Rábafeleesi patak, a Lapincs patak, a Kéthelyi patak és a Rába folyó érintett szakasza. A meglévő csapadékvíz-elvezető hálózat a városon belül zárt gravitációs illetve nyílt árkos kialakítású.

A város frekvenciátalabb területein zárt csapadékvíz-csatorna üzemel, a további területeken jellemzően az utak mentén kiépített csapadékvíz-elvezető, trapézszelvényű füves, vagy burkolattal ellátott, nyílt árkok szolgálnak a csapadékvizek levezetésére.

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a terület vízrendezésével összefüggő dokumentációt készít, melyben a vízjárta területek, mértékadó árvízszintek, fejlesztési igények felülvizsgálatra kerülnek.

Helyzetértékelő munkarész

Az árkok és vízfolyások zömében rendezett állapotúak, a csapadékvizek levezetését biztosítják — a csapadékvíz-elvető hálózat alapvetően megfelelően üzemel.

Problémák főleg a domboldali, meredek utcákban fordulnak elő, ahol egyrészt az utak szélessége nem tette lehetővé a csapadékvíz elvezető árkok megfelelő szelvényvel való kialakítását, vagy akad olyan utca is, amelyikben – hely hiányában – egyáltalán nincs is árok.

Önkormányzat megbízásából, a város 5 helyszínén folyik jelenleg tervezés a vízügyi panaszok, vízvezetési gondok megoldása/megszüntetése érdekében.

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság korábban említett dokumentációját – elkészültét követően – a rendezési terv felülvizsgálata során feltétlen figyelembe kell venni, annak instrukcióit a terve be kell építeni.

Javaslat

Mind a problémás helyeken, mind pedig a fejlesztéssel érintett területeken javasoljuk a csapadékvíz elvezetéshez szükséges rendszer – főként nyíltárkos hálózat – ki-, ill. továbbépítését olyan paraméterekkel, és kialakítással, mely biztosítja a lefutó vizek kártétel nélküli továbbvezetését a befogadóba. Az ehhez szükséges területeket biztosítani szükséges.

A fejlesztésre szánt területeken elsősorban nyílt csapadékvíz-elvezető árkok kialakítása javasolt. Ahol nem biztosítható a megfelelő szabályozási szélesség a nyílt árkok kialakítására, azokon a szakaszokon zárt csapadékcsatornát lehet kiépíteni.

Rábakéthely településrész esetében a meglévő árkok paraméterei, vagy nyomvonala igényelt változtatásához, vagy szakaszos zárttá tételéhez tanulmányterv készítése szükséges, melyben a megfelelő hidrológiai és hidraulikai ellenőrzéseket szükséges elvégezni.

Máriaújfalu, Hársas utcai ingatlanok vízelöntése megakadályozási lehetősége vizsgálata során meg kell határozni a csapadékvizek mederben tartásának módját, ellenőrizni kell a patak nyomvonalát, a keresztelvény méreteit, továbbá a keresztelő műtárgyak (hidak, áterszek) paramétereit.

Vízellátás

Jelenlegi állapot

A rendezési tervvel érintett területek vízellátása megoldott. Szentgotthárd saját vízbázisból és nyugati irányból /Csákánydoroszlóból/ induló kistérségi rendszerből kapja a vizét. A kistérségi rendszer Csörötneknél két irányba ágazik. A 8 sz. főúttal párhuzamosan haladó vezeték ellátja Jakabházát és Rábafeleest, míg a Magyarlak felől érkező vezeték áthalad Máriaújfalu.

Szentgotthárdról keleti irányba /Szakonyfalun/ haladó vezeték látja el ivóvízzel Rábatótfalut. A településrészek közül Farkasfának van önálló rendszere, külön kúttal és víztároló medencével. A vezetékhalózat nyomvonala az utakkal párhuzamosan, útpadkában, illetve földútban húzódik. A közüzemi vízellátás – kihasználva a terep adottságait – víztároló medencékkel működik — víztornyok mindezülig csak ipari és mezőgazdasági /Bábolna Rt. telepe/ létesítmények területén épültek. Ezek a tornyok az adott egység ivóvíz és tűzvíz ellátását biztosítják, szűkebb környezetük ipari jellegű, így nem egyedülállóan emelkednek ki a környezetből.

Helyzetértékelő munkarész

A fejlesztésre szánt területek vízellátása az üzemelő hálózathoz kapcsolódva megoldható.

A közterületeken kiépített hálózat vezetékai védőtávolsága biztosított, az ettől eltérő nyomvonalon üzemelő vezeték – tároló töltővezeték – esetében az előírt védőtávolságot biztosítani kell. 3-3 m, ill. NA 300-as, vagy annál nagyobb cső esetében 5-5 m-t.

A közüzemi ivóvíz-hálózat üzemeltetője – a meglévő a.c. vezetékek és hga. házi bekötések cseréjén túlmenően – jelentős rekonstrukciót a közeljövőben nem tervez.

Üzemeltető nyilatkozata alapján, új igény jelentkezése esetén az üzemelő rendszerhez való csatlakozás terveit egyeztetni szükséges.

Javaslat

A meglévő kutak esetében — amelyeknél ez még nem történt meg — szükséges lenne a hidrogeológiai védőidomok kijelölése, és rendezése terveken történő ábrázolása, így már a tervezés és döntés-előkészítés fázisában számításba lehetne venni a vízbázisra gyakorolt hatásokat.

A meglévő hálózat fokozatos rekonstrukciója – előzőekben említett csöveinek cseréjével – javasolt, célszerűen összekapcsolva egyéb – pl. útépitési, burkolat felújítási, stb. – munkálatokkal.

Új területek vízellátása a meglévő hálózathoz kapcsolódva tervezhető, az Üzemeltető említett nyilatkozata szerint.

Szennyvíz-hálózat

Szentgotthárd jelentős részén a szennyvízcsatorna hálózat kiépített. A csatornahálózat elválasztó rendszerű, gravitációs ágakból áll. A terület mélypontjain szennyvízátemelők üzemelnek, melyek nyomóvezetékekkel továbbítják az összegyűjtött szennyvizet a hálózatba.

Külterületen jelenleg Szentgotthárdot és Rábafeleest köti össze a szennyvíznyomó-vezeték.

A szennyvíz tisztítása Ausztriában történik. Üzemeltető adatközlése szerint az ausztriai szennyvíztelep a közelmúltban került bővítésre/korszerűsítésre, így a Szentgotthárdon keletkező szennyvizek tisztítása továbbra is ott folyik majd.

Helyzetértékelő munkarész

A csatornahálózattal jelenleg el nem látott településrészekben — hasonlóan a központi területekhez — gravitációs csatornahálózat kiépítése indokolt, és szükséges. Amennyiben a domborzati viszonyok szükségessé teszik, az összegyűjtött szennyvíz továbbítására átemelők és nyomóvezetékek épülnek.

Az üzemeltető szerint a fejlesztési területek szennyvíz-elvezetése biztosítható az üzemelő rendszerhez kapcsolódva. Egyéb nagy jelentőségi fejlesztési beruházás az üzemeltető részéről nem várható.

Javaslat

Jakabháza és Farkasfa településrészek esetében – tekintettel arra, hogy viszonylag jelentős távolságban találhatóak a meglévő hálózati végpontok – külön tisztítótelepek létesítése célszerű. Ezek helyét a telepítés általános szempontjai – védőtávolság, tisztított szennyvíz élővízi befogadóba vezethetősége, szükséges és rendelkezésre álló terület, domborzati viszonyok, stb. – alapján javasoltuk. Természetesen – a részletes tervezést megelőzően – indokolt megvizsgálni (gazdasági számításokkal együtt) az egyedi, vagy házi tisztítóberendezések telepítésének lehetőségét is.

GázellátásJelenlegi állapot

A térség gázellátását 60 bar üzemi nyomású távvezeték látja el. A távvezeték a MOL Rt. üzemelésében működik. A távvezeték Rönök irányából érkezik, és a vasútvonal É-i oldalán éri el a gázfogadó állomást. A távvezetékek párhuzamosan halad a fogadóállomástól Rönök irányába a környező településeket ellátó 16 bar-os nagy-középnomású vezeték, melynek védőtávolsága külterületen 7 m, épületektől 9 m. Külterületen középnomású vezeték épült Rábfüzes – Jakabháza irányába, Rábatótfalu, illetve Máriaújfalu felé. A vezetékek a közutakkal párhuzamosan helyezkednek el, mezőgazdasági területeken haladva. Zsidáról Zsidahegy irányába haladó középnomású vezeték erdők közötti földútban került elhelyezésre.

Helyzetértékelő munkarész

A rendszer kialakítása és nyomása lehetővé teszi további fogyasztók bekapcsolását és gázellátását. A fejlesztési területek ellátása érdekében a hálózat bővíthető, továbbépíthető.

Távlati célok között szerepel Szentgotthárd várost ellátó gázfogadó rekonstrukciója.

Említést érdemel még – az M8 út kapcsán – a Rábfüzes - Szentgotthárd között üzemelő gázvezeték kiváltásának igénye.

Javaslat

A fejlesztési területek elláthatóságát biztosítani indokolt, melyhez a hálózat számára a szükséges területsávot biztosítani kell.

2.3.5. Villamos energia ellátás

Szentgotthárd és térségének villamos energia ellátása Szentgotthárdon a Füzesi út mellett lévő 132/22 kV-os transzformátor állomásból történik. Itt 2 db 25 MVA-os transzformátor biztosítja az energiát. Az egyik transzformátorról a földkábeles hálózaton, míg a másik transzformátorról a légvezetékes hálózaton keresztül történik 22 kV-os feszültség szinten a fogyasztók ellátása. Az alállomás ellátása Körmen felől egy kétrendszerű, míg Lenti felől egy egyrendszerű 132 kV-os légvezetékéről történik.

A Város és környékének ellátását 3db 22 kV-os légvezeték és 10 db 22 kV-os földkábel biztosítja. Földkábelből 7 db a kommunális fogyasztókat és 6 db az ipari fogyasztókat látja el energiával. Mind a kábeles és mind a légvezetékes 22 kV-os hálózat sugarasan üzemel, de szükség esetén másik oldalról egy másik vezetékéről is ellátható. Az 132/22 kV-os alállomás kezelő nélküli telemechanizált, számítógépes felügyelettel van ellátva. A belváros és környéke a 22 kV-os földkábelről míg a külső részek 22 kV-os légvezetékéről vannak ellátva. A kisfeszültségű ellátásnál földkábeles a belváros és környéke, míg a külső részek csupasz vagy szigetelt légvezetékesek.

Biztonsági övezetek:

132 kV-os légvezeték: 13,0 m
 22 kV-os légvezeték: 5,0 m illetve 2,5 m a vezeték azon szakaszán, amely a szabvány belterületre vonatkozó előírásai szerint létesül
 22kV-os földkábel: 1,0 m

Légvezeték esetén a biztonsági övezet a vezeték szélső nyugalomban lévő áramvezetőjétől értendő

Az egyes területek villamos energia ellátásának módját a beadott energiaigény alapján az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. fogja meghatározni a 47/2002. (XII.28.) GKM rendelet figyelembevételével.

A meglévő 132, 22 és 0,4 kV-os vezetékek megközelítésénél figyelembe kell venni a 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet rendelkezéseit.

A szerkezeti terv által beépítésre szánt területek energia ellátási javaslata**LAKÓTERÜLETEK:****Rábfüzes:**

A tervezett lakóterület a meglévő Rábfüzes I és II-es és HÖR transzformátor állomásokról ellátható a meglévő kisfeszültségű légvezeték hálózat szükséges átépítésével és új földkábeles hálózat kiépítésével.

Jakabháza Ny-i oldal:

A tervezett falusias lakóterület energia ellátása a meglévő transzformátor állomásról biztosítható új kisfeszültségű földkábeles hálózat kiépítésével.

Jakabháza DK-i terület:

A villamos energia a terület mellett haladó Szentgotthárd-Rönök 22 kV-os légvezetékéről egy új földkábeles kompakt transzformátor állomás megépítésével biztosítható.

Rábakethely Ny-i oldal:

A tervezett terület súlypontjába egy kompakt transzformátor állomás telepítését javasoljuk az Szentgotthárd - Körmen 22 kV-os légvezetékéről földkábel kiépítésével. Kisfeszültségen földkábeles hálózatot javasolunk kiépíteni.

Rábakethely és Máriaújfalu közötti terület:

Javasoljuk a területen keresztül haladó Szentgotthárd - Őrszentpéter 22 kV-os légvezetékek földkábelrel történő kiváltását. A kiváltandó földkábel a meglévő és a tervezett utak mellett javasoljuk vezetni. A terület energia ellátását a Szentgotthárd - Körmen 22 kV-os légvezetékéről tervezett 22 kV-os földkábelrel javasolt megoldani kettő db. kompakt transzformátor állomás telepítésével. Mivel a tervezett Déli oldalon lévő állomás sugarasan nem maradhat, ezért azt össze kell kötni a Szentgotthárd-Őrszentpéter 22 kV-os légvezetékekkel. Megfontolásra javasolt a Szentgotthárd-Körmen 22 kV-os légvezeték földkábelbe helyezése. A területen kisfeszültségű földkábel kiépítése javasolt. A területet átszeli a volt Körmen-Szentgotthárd II 35 kV-os légvezeték, mely jelenleg üzemben kívül van. A nyomvonalra az áramszolgáltató az igényét továbbra is fenntartja, esetleges áthelyezéséről vagy megszüntetéséről további egyeztetés szükséges.

Máriaújfalu:

A tervezett területek energia ellátása a meglévő transzformátor állomásokról megoldható új kisfeszültségű földkábeles hálózat kiépítésével.

Máriaújfalu D-i kemping:

Az energiaellátás a meglévő kisfeszültségű hálózatról megoldható új kisfeszültségű földkábeles hálózat kiépítésével.

Rábatótfalu Hétházi terület:

A területen az Őrszentpéter 22 kV-os légvezeték halad keresztül, melynek a kiváltását javasoljuk.

Az Őrszentpéter 22 kV-os légvezeték kiváltása az Akasztódombnál leírtak szerint javasolt a meglévő Zsidahegy 22 kV-os légvezeték felhasználásával. Ezzel a megoldással Hétháznál az Őrszentpéteri 22 kV-os légvezeték elbontható.

A terület energia ellátását a Hétház transzformátor állomástól új földkábeles hálózat kiépítésével javasoljuk.

Rábatótfalu D-i terület:

A terület energia ellátását az Szentgotthárd- Őrszentpéter Felsőszőlők 22 kV-os szárnyvezetékéről javasoljuk biztosítani 22 KV-os földkábel és egy kompakt állomás megépítésével.

Rábatótfalu Ny-i terület:

A területek energia ellátását a meglévő transzformátor állomásokról indított új kiefeszültségű földkábeles hálózat megépítésével javasoljuk.

Szentgotthárd volt téglagyári terület:

Az energia igény függvényében vagy a terület mellett lévő Széchenyi u. transzformátor állomásról indított kiefeszültségű földkábeles hálózat megépítésével, vagy a súlypontba épített kompakt transzformátor állomásról javasoljuk az energia ellátást. A kompakt állomás ellátását a Szentgotthárd-Körmend 22 kV-os légvezetékéről indított földkabel megépítésével javasoljuk.

Szentgotthárd Akasztódomb és Zsidahegy közötti terület:

A területen a Szentgotthárd-Körmend 22 kV-os légvezeték, az Őriszentpéter 22 kV-os légvezeték és a Zsidahegy 22 kV-os légvezeték leágazás haladnak keresztül, mely légvezetékek földkábeles helyezését és kiváltását javasoljuk a meglévő és a tervezett utak mellé. A kiváltandó Szentgotthárd-Körmend 22 kV-os légvezetékre a Tv torony közelében egy kompakt állomás megépítését javasoljuk. Ezzel együtt a Tv torony transzformátor állomást meg kell szüntetni és a meglévő fogyasztókat az új állomásról kell ellátni. A már előzőleg említett Akasztódomb kapcsolóállomásból javasoljuk ellátni az Árpád u. OTR állomást földkábeles. Az Akasztódomb Ny-i oldalának energia ellátása a megépített kompakt állomásból biztosítható földkábeles hálózat kiépítésével.

Az Őriszentpéter 22 kV-os légvezeték kiváltását javasoljuk az Akasztódomb és a Duxler út vége között földkábelesre valamint a Zsidahegyi 20 kV-os leágazást légvezetékre. A Zsidahegyi 22 kV-os légvezeték kiváltásával és egy összekötéssel az Őriszentpéteri 22 kV-os légvezetékre a Hétházi területen áthaladó 22 kV-os légvezeték megszűnne.

Az Őriszentpéteri 22 kV-os légvezeték kiváltására tervezett földkábelesre az igényeknek megfelelő számú kompakt transzformátor állomás megépítését javasoljuk a terület energia ellátására. Itt kiefeszültségű földkábeles hálózat kiépítését javasoljuk. A meglévő Akasztódombi Turimex transzformátor állomás fogyasztóit az új kompakt állomásról elláthatók és javasoljuk a meglévő transzformátor állomás elbontását.

Zsidahegy:

A tervezett területek a meglévő kiefeszültségű légvezeték hálózatról elláthatók.

Farkasfa:

A Farkasfa Doberdó I. 22 kV-os leágazásra egy átmenő transzformátor állomás megépítését javasoljuk, melyről kiefeszültségű földkabel kiépítésével a villamos energia biztosítható.

Megfontolandó a meteorológiai állomás 22 kV-os légvezetékének áthelyezése, amely fogyasztói tulajdonban van.

TELEPÜLÉSKÖZPONT VEGYES TERÜLET**Költségvetési üzem melletti terület:**

A terület energia ellátása a meglévő MOL transzformátor állomásról megoldható gépcserével, és új földkábeles hálózat kiépítésével.

KERESKEDELMI GAZDASÁGI TERÜLET:**Szentgotthárd Faipari Vállalat területe:**

Javasoljuk a meglévő ISZTR transzformátor állomás elbontását, mely a Szentgotthárd - Körmend 22 kV-os légvezetékéről van megtáplálva. A biztonságosabb energia ellátás érdekében egy új kompakt transzformátor állomás megépítése javasolt, melyet a Deák F. úton haladó Szentgotthárd - Déli Iparterület 22 kV-os földkabel felhasításával lehet megtáplálni.

Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

Jelen tervfejezet a közcélú hírközlési rendszerekkel foglalkozik, nem tárgya azonban az egyes szervek vagy szervezetek által üzemeltetett zártcélú (belső használatú) hálózatok és rendszerek (pl.

üzemi, BM, Honvédségi, stb. hálózatok), a nem hírközlési célú vezeték nélküli rendszerek (CB rádió, amatőr rádió, stb.) valamint a közvetített szolgáltatások és szolgáltatók (meglévő szolgáltató vezeték hálózatán idegen szolgáltató által nyújtott szolgáltatás).

Elektronikus hírközlési hálózatok, posta, területi lefedettség, ellátottság, szolgáltatás minősége:**Helyhez kötött telefon-, műsorelosztó- és internet szolgáltatás:****Magyar Telekom Nyrt.:**

Szentgotthárd a 94-es Szombathely primer körzethez tartozó település. A Rákóczi u. 3. alatti központ épületben EWSD központon üzemelnek azok a berendezések, melyek PSTN, ISDN2, vezeték Internet, IPTV és üzleti bérelt vonali szolgáltatásokat biztosítanak Szentgotthárd és Szentgotthárd egységes hálózatához tartozó településeken (Rábafüzes, Jakabháza, Rábatótfalu, Rábakéthy, Máriaújfalu és Farkasfa). A központ épület berendezései a Körmend - Rábafüzes gerinc optika (Szentgotthárdi leágazás) és a Körmend – Szombathely gerincoptikán keresztül csatlakoznak fel a szombathelyi HOST központra. A PSTN és ISDN vonalak kiváltása új MSAN berendezésre 2016-ban várható.

A város és városrészek rézhálózata döntően a 90-es évek közepén épült ki. A törzshálózat kapacitása 4000 érpár, 25 nagyelosztóban végződik (ebből 3300 érpár Szentgotthárdon 14 nagyelosztóban), mely teljes mértékben lefedi a települést. Kapacitása elegendő, a rézhálózat bővítése nincs tervben.

A városban az üzleti igények kielégítésére 2 db helyi optikai kábel üzemel, mely egyike az OPEL-nél végződik.

A hálózat kialakítása:

- a városközpontban és tömblakásos területeken alépítményes vagy földkábeles
- a belváros családi házas területein földkábeles vagy földkábeles hálózat lévkábeles kifejtési szakaszokkal

- a városközponttól távolabbi családi házas területeken valamint Jakabházán, Rábafüzesen, Rábatótfalun, Zsidán, Zsidahegyen, Rábakéthyen, Máriaújfalun és Farkasán földkábeles hálózat lévkábeles kifejtési szakaszokkal vagy erősáramú közös oszlopsoros lévkábeles.

Az egységes hálózat településrészei rézvezetőjű földkábelekkel csatlakoznak Szentgotthárd központhoz, kivéve Farkasfát, ahol az összekötő kábel lévkábel.

Problémát jelent az egyes városrészek, környező egységes települések Internet sávszélességének a nagy távolságból adódó szűkössége, melyen kihelyezett VDSL eszközök telepítésével, vagy FTTx hálózat kiépítésével lehetne segíteni. Jelenleg nincs napirenden a fejlesztések elindítása.

GTS Hungary Kft.:

A GTS Hungary Kft. jelenleg nem üzemeltet és középtávú terveiben sem szerepel semminemű távközlési létesítmény létesítése Szentgotthárd területén.

Invitel Távközlési Zrt.:

Az Invitel Távközlési Zrt. többszöri megkeresés ellenére nem nyilatkozott.

UPC Magyarország Kft.:

Jelenleg ezen a településen nincs UPC hálózat kiépítve.

Szentgotthárd Városi Televízió és Kábelüzemeltető Nonprofit Kft.:

A település kábel-TV rendszer üzemeltetője a Szentgotthárd Városi Televízió és Kábelüzemeltető Nonprofit Kft. (9970 Szentgotthárd, Széll Kálmán tér 6.).

A rendszerhez tartoznak Szentgotthárd, Rábatótfalu, Zsida, Rábakéthy és Máriaújfalu települések.

A főállomás Szentgotthárd, Mártírok u. 2/A. sz. épületnél található.

A hálózat csillagpontos rendszerű.

Kialakítása a városközpontban és a tömblakásos területeken alépítményes vagy földkábeles, a családi házas és a rendszerhez tartozó területeken erősáramú közös oszlopsoron épített coax lévkábeles.

A hálózaton egyaránt lehetséges telefon-, műsorelosztó- és internet szolgáltatás is.

Jakabházán, Rábafüzesen, Zsidahegyen és Farkasán nem üzemel kábel Tv rendszer.

Mobil rádiótelefon szolgáltatás:Magyar Telekom Nyrt. T-Mobile:

Szentgotthárdon 2 db. (EOV koordináták: Szentgotthárd 1: 439820, 181459, Szentgotthárd 2: 438906, 182445), továbbá Farkasfán 1 db. (Farkasfa 1: 442475, 176295) T-Mobile rádiós állomás üzemel, melyek közül a szentgotthárdi két állomás GSM, UMTS és LTE szolgáltatást, míg a Farkasfa 1 állomás csak GSM szolgáltatást nyújt.

Rövidtávon nem terveznek új állomás építését.

A folyamatos rádiós hálózatfejlesztés következtében a tervezett telephelyeket illetően csak rövid távú (néhány hónapos) időszakra vonatkozóan tudnak nyilatkozni, ezért kéri, hogy ezen nyilatkozat ne legyen akadálya a későbbiekben, egy itt fel nem sorolt, új telephely létesítése iránti kérelmeknek!

Telenor Magyarország Zrt.:

Üzemelő állomásai:

Szentgotthárd Centrum, VA-0100 állomás, 23 m magas antenna a Mártírok u.1. lakóépületen (Hrsz:1069/3/A), EOV koordináták: 438 900, 182 440

Szentgotthárd, VA-0012 állomás, 24 m magas antenna Szentgotthárd 931/2 hrsz. Antenna Hungária tornyon, EOV koordináták: 439 150, 181 660

Farkasfa, VA-0068 állomás, 28 m magas torony, Farkasfa 0795/31 hrsz., EOV koordináták: 442 475, 176 295.

A lefedettségről és a szolgáltatás minőségéről nincs információ.

Vodafone Magyarország Zrt.:

Szentgotthárd területén a következő két helyszínen üzemeltetnek bázisállomást:

Szentgotthárd, Császár dűlő, hrsz. 0274, 40 m magas Vodafone tulajdonú rácsos torony

Szentgotthárd, Mártírok u.1. ingatlan tetején (hrsz.1069/3/A).

Jelenleg nem terveznek új állomást a város területén.

A lefedettségről és a szolgáltatás minőségéről nincs információ.

Műsorszórás:Antenna Hungária Zrt.:

A TV átjátszó torony 2006-ban felülvizsgálatra került, a kikötéseit és a tornyot megerősítették. Jelenleg DVB-T adó üzemel róla.

A városban Business to Business (üzleti) előfizetésű vonalakat mindig a piaci igények szerint telepítik és működtetik, mikrohullámú eszközökkel megoldva.

A városban és környékén nincs optikai alépítmény hálózatuk és nem is szerepel terveik között ilyen beruházás.

Magassági építési korlátozásokat nem tartanak fenn.

Postai szolgáltatások:

A Magyar Posta Zrt. többszöri megkeresés ellenére nem nyilatkozott.

Hálózatok terület szükséglete**Vezetékes hírközlő hálózatok:**

A 2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről 94. § (1) bekezdése szerint:

„A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál - a külön jogszabályban meghatározott módon - biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 26. § (1) bekezdés szerint a közlekedés és a közmű terület többek között a hírközlés építményei elhelyezésére szolgál.

A vezetékes hírközlési hálózatok más közművektől, létesítményektől szükséges védőtávolságát az MSZ 7487/2-80 és az MSZ 7487/3-80 sz. iránymutató nemzeti szabvány, valamint a 9004/1982. (Közl. Ért. 16.) KPM-IPM számú együttes közlemény 4. számú szabályzata tartalmazza. Az

elhelyezéshez szükséges területsáv földbe fektetett hírközlési kábel esetén 0,8 m, alépítmény esetén 20 védőcsőig 1,2 m, 20 védőcső fölött 1,5 m.

Fentiek figyelembe vételével a közműsáv kijelölése során biztosítani kell a járdaburkolat alatt, vagy a mellette lévő zöldsávban a föld alatti hírközlési hálózat részére szükséges területsávot.

Föld feletti építés esetén a kisfeszültségű hálózaton maximum 2 db. gyengeáramú rendszer építhető, vagy hírközlési szolgáltató tulajdonú oszlopsoron vezethető a légkábeles hálózat.

Mobil rádiótelefon hálózatok:

Az antennák, antenna tartó szerkezetek fizikai helyszükségletén kívül – a bázisállomások, valamint a szolgáltatást igénybe vevő előfizetők rálátásának biztosítására - szükséges lehet az antenna torony környezetében építési magasság korlátozásra.

A mobil rádiótelefon szolgáltatók az adatszolgáltatás során nem határoztak meg építési magasság korlátozást.

Műsorszórás:

Az Antenna Hungária Zrt. a TV átjátszó torony miatt magassági építési korlátozásokat nem tart fenn, továbbá a mindenkori piaci viszonyok által szabályozott mikrohullámú adatkommunikációs szolgáltatásai sem igényelnek korlátozásokat.

Postai létesítmények:

A postai létesítmények vonatkozásában a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLX. törvény 31. § (1) bekezdése alapján: „A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál biztosítani kell a postai szolgáltatóhelyek, felvételi pontok és kézbesítési pontok, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszközök elhelyezésének lehetőségét.”

Hírközlési hálózat építés feltételei (építésügyi hatóság, Önkormányzat szerepe)

Az elektronikus hírközlési építmények elhelyezését és engedélyezésének feltételeit a 14/2013.(IX.25.) NMHH rendelet szabályozza, az építésügyi hatósági jogkört a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság gyakorolja.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság eljárásában közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, valamint egyes szakhatósági közreműködések megszüntetéséről és módosításáról szóló 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján az engedélyezési eljárásban a települési önkormányzat jegyzője szakhatósággént vesz részt, amennyiben az építés helyi jelentőségű védett természeti területen vagy arra közvetlen hatást gyakorló módon valósul meg.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint a távközlési adó (antennatorony) létesítése környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenység, amennyiben az védett természeti területen vagy Natura 2000 területen létesül.

Továbbá a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 21. § alapján a települési önkormányzat polgármestere településképi véleményezési eljárást folytathat le (a rendeletben megfogalmazott esetekben), így véleményt adhat a hatósági engedélyezési eljárás során.

Az antennák, antenna tartó szerkezetek létesítése vagy bontása építési engedély, illetve bejelentés nélkül végezhető, ha annak bármely irányú mérete, legnagyobb fizikai kiterjedése a 6,0 m-t nem haladja meg, valamint az antennatartó szerkezet méretétől függetlenül a szerkezetre antenna felszerelése, ha az antenna bármely irányú mérete a 4,0 m-t nem haladja meg és a tartószerkezet megerősítését nem igényli. Ezt meghaladó méretű antenna tartó szerkezet vagy antenna létesítése vagy bontása engedély köteles.

Vas Megye Területrendezési Terve előírásai

A vezetékes elektronikus hírközlési hálózat elhelyezése a településrendezési tervben rendezhető, a vezeték nélküli hírközlési (távközlési és műsorszórás) hálózatok, létesítmények közül az antennatelepítés szabályozása igényel irányelvi ajánlást.

Tudomásul véve, hogy a jó minőségű vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz megfelelő sűrűségben és magasságban antennák elhelyezése szükséges, ezek megjelenése azonban nem ronthatja a település arculatát. Elfogadva, a mai műszaki ismeretek alapján, a telepítés szükségességét, a városkép védelme és a társadalmi környezet kedvezőbb fogadókészsége érdekében törekedni kell, hogy az elhelyezésre kerülő antennák:

1. lehetőleg ne önálló tartószerkezettel épüljenek,
2. lehetőleg épület, építmény (torony, kémény, stb.) tetejére, minél kisebb láthatósággal kerüljön elhelyezésre,
3. különböző szolgáltatók létesítményei csoportosítva kerüljenek elhelyezésre,
4. a már meglévő létesítmény közelébe, újabb létesítményt elhelyezni szándékozó szolgáltató, az antennáját a meglévő szolgáltató tartószerkezetére szerelje,
5. tekintettel a 3G-s rendszer legkedvezőbb 5-600 m-es raszterrel igényelt elhelyezhetőségére, ez egyben azt is jelzi, hogy ennél közelebb új telepítési szándék nehezen támogatható. Ha a raszteren belüli szolgáltató közelébe újabb szolgáltató jelentkezne, arra csak a már ott működő szolgáltatóval közös helyre való telepítés támogatható,
6. lehetőleg a lakóterületi övezeteket kerülje ki,
7. a természetvédelmi és egyéb védettségű területeket tartsa tiszteletbe,
8. városrendezési szempontból kedvezőbb, ha a telepítési hely bérelt és nem tulajdonba vett telekre történik,
9. műemlék épületen, építményen csak a Műemlék Felügyelőség támogatása esetén helyezhető el.

Az elektronikus hírközlés fejlesztésének lehetőségei:

Helyhez kötött telefon-, műsorelosztó- és internet szolgáltatás:

A Magyar Telekom Nyrt. rézvezetékes hálózata bővíthető (hálózat építéssel illetve berendezések telepítésével), azonban a szolgáltatás minőségének lényeges javításához a településrészek optikai kábeles elérésére szükséges.

Jakabházán, Rábafüzesen, Zsidahegyen és Farkasfán nem üzemel kábel Tv rendszer. A Tv rendszer kialakításához a főállomástól induló optikai kábeles hálózat építése szükséges.

Jakabháza: a tervezett falusias lakóterületek a meglévő távközlési hálózat bővítésével elláthatók, korlátozott minőségű szolgáltatás nyújtásával.

Rábafüzes: a tervezett lakóterületek valamint kereskedelmi szolgáltató gazdasági területek a korlátozott minőségű szolgáltatást nyújtó távközlési hálózat bővítésével elláthatók.

A tervezett ipari gazdasági területek és kereskedelmi szolgáltató gazdasági területek esetleges nagyobb sávszélességet igénylő optikai kábeles ellátása a rendelkezésre álló kapacitás egyedi vizsgálatától függően valósítható meg.

Rábatótfalu: a tervezett lakóterületek a rézvezetékes távközlési és kábel Tv hálózat bővítésével elláthatók.

Rábakethely: a tervezett lakóterületek a rézvezetékes távközlési és kábel Tv hálózat jelentősebb bővítésével elláthatók.

Máriaújfalu: a tervezett nagymértékű lakóterület bővítések új alaphálózat építéssel láthatók el. A rézvezetékes távközlési hálózat esetében az új alaphálózatot ellátó, Szentgotthárd központ épülettől

induló új törzskábel építése vagy VDSL berendezés telepítése szükséges. Ilyen mértékű fejlesztés esetén megfontolandó GPON vagy FTTH optikai alaphálózat kiépítése, a központtól induló optikai törzskábeles ellátással.

Farkasfa: a hírközlést érintő területfejlesztés nincs. A központtól való nagy távolság miatt a meglévő rézvezetékes hálózat internet sávszélessége alacsony. A szolgáltatás minőségének javítása optikai törzskábel építésével oldható meg.

Zsidahegy: a tervezett falusias lakóterületek a meglévő távközlési hálózat bővítésével elláthatók, korlátozott minőségű szolgáltatás nyújtásával.

Szentgotthárd: kisebb mértékű lakóterület fejlesztések a rézvezetékes távközlési és kábel Tv hálózat bővítésével elláthatók. A nagymértékű lakóterület bővítések új alaphálózat építéssel láthatók el. A rézvezetékes távközlési hálózat esetében az új alaphálózatot ellátó, Szentgotthárd központ épülettől induló új törzskábel építése vagy VDSL berendezés telepítése szükséges. Ilyen mértékű fejlesztés esetén megfontolandó GPON vagy FTTH optikai alaphálózat kiépítése, a központtól induló optikai törzskábeles ellátással. A tervezett településközpont vegyes terület ellátását célszerű földalatti alépítmény hálózat építésével megoldani, melyben egyaránt elhelyezhető rézvezetőjű vagy optikai kábeles hálózat is.

A nyomvonalas hírközlési hálózat javasolt építési módja településközpont területen földalatti alépítményes, kisvárosias területen földalatti alépítményes vagy kífeszültségű közös oszlopsoros, kertvárosias vagy falusias lakóterületen meglévő távközlési vagy kífeszültségű közös oszlopsoros. (Az FTTH vagy GPON optikai hálózat jellemző kialakítási módja meglévő távközlési vagy kífeszültségű közös oszlopsoros.)

A nagyobb fejlesztési területek hírközlési hálózat fejlesztéseit célszerű a többi közmű építésével összehangoltan, előközművesítés formájában megvalósítani, a szükséges területsáv figyelembe vételével.

Új beruházások során (pl. út felújítás) lehetőség van a jogszerűen létesített hírközlési építmény eltávolítására, áthelyezésére vagy átépítésére, azonban az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 97. § (1) értelmében e munkálatokat annak költségére kell elvégezni, akinek érdekében ez felmerült.

A fejlesztések során figyelembe kell venni, hogy a rézvezetőjű hálózat sávszélessége a központtól távolodva jelentősen csökken.

Lehetőség szerint törekedni kell a jelenleg korszerűnek számító optikai lefedő hálózat kialakítására, akár lokális területen is megvalósítva. A szélessávú optikai GPON hálózat megvalósítását segítő kormányzati intézkedések (a teljesség igénye nélkül):

- jelentős pályázati lehetőségek (SZIP ~ Szupergyors Internet Projekt, DM ~ Digitális Magyarország)
- szélessávú digitális hálózat építések kiemelt nemzetgazdasági beruházássá minősítése
- Állami tulajdonú ingatlanok ingyenes használata
- közös építményhasználat törvényi támogatása (tűrésre kötelezés).

A SZIP által meghatározott fejlesztési célok közt szerepelnek többek között Szentgotthárd részterületei is.

Mobil rádiótelefon hálózatok:

A fejlesztés során figyelembe kell venni Vas Megye Területrendezési Terve antennák elhelyezésére vonatkozó előírásait.

A jelenlegi ismeretek szerint a szolgáltatás minősége (lefedettség valamint mobilinternet sebesség) megfelelő technológia alkalmazásával növelhető. Azonban a sávszélesség növelésével a lefedettség további növelése szükséges, mely újabb antennák telepítésével valósítható meg.

A mobil szolgáltatók jelenleg nem terveznek új állomás építését.

3.2 Környezetalakítási javaslat, környezeti értékelés

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. par. (2). bekezdése értelmében a terület- és településrendezési tervezés célja és feladata, hogy „a település

adottságait és lehetőségeit hatékonyan kihasználva elősegítse annak működőképességét a környezeti ártalmak legkisebbre csökkentése mellett”. Azaz a különböző települések környezetalakítási és környezetvédelmi vizsgálatának fő célja az elgondolások és tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a rendezési terv és így a terület fejlesztése környezetbarát legyen. A településeken meglévő és megvalósítani kívánt létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása révén a környezethasználat úgy legyen szervezhető és végezhető, hogy

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő,
- a környezetszennyezés megelőzhető legyen,
- kizárja a környezetkárosítást.

Tapasztalataink alapján a különböző jellegű határértékeket meg nem haladó környezetterhelések is lehetnek zavaró hatásúak, ronthatják az életminőséget, tehát az intézkedések nem korlátozódhatnak csak a határérték alatti kibocsátások biztosítására. Hosszabb távon a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával és a zavaró hatások (zaj, hulladék, stb.) elleni védelemmel kell megvalósítani az elemek minőségének megőrzését, javítását.

Külön figyelmet kell fordítani az EU jogharmonizáció keretében megfogalmazott és hatályba lépő előírásokra, különös tekintettel a védelmi övezetek kijelölésére.

2.4.1. Levegőtisztaság-védelem

A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A kisebb városokhoz hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi gázfelhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint az ipari létesítményekhez és szolgáltatói tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja a város környezeti adottsága.

Szentgotthárd és térsége a szeles területek közé tartozik, és ez a hígító hatás kedvező a levegőminőség szempontjából. Azonban itt kell megemlíteni, hogy az uralkodó É-i, ÉNY-i szél a 8-as főút közlekedéséből és az Ipari Park üzemeiből emittált anyagokat a város felé, déli irányba viszi, ami rontja a levegő tisztaságát.

A városra nem jellemző a nagyfokú iparosodottság, nincsenek nagy vegyi üzemek, erőművek, amelyek a levegőminőségi állapotot hátrányosan befolyásolnák. A légszennyezettséget elsősorban a közlekedési és kommunális emisszió határozza meg, csak harmadsorban felelős az ipar az immissziós helyzet kialakulásáért.

EMISSZIÓ

Ipari emisszió

Szentgotthárd város közigazgatási területén található telephelyek légszennyező pontforrásait, illetve az azokon kibocsátott légszennyező anyagok mennyiségi adatait – bejelentések, bevallások alapján – az területileg illetékes Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (a továbbiakban KTF) tartja nyilván.

A nyilvántartás szerint a város közigazgatási területén mintegy 20 darab engedélyezett légszennyező pontforrás üzemel, melynek döntő többsége kazánkérmény, kisebb hányadban pedig gyártástechnológiához tartozó pontforrás. Előzőből adódóan a leggyakoribb légszennyező anyagok a kén-dioxid, a szén-dioxid, a nitrogén-oxidok és a szilárd nem toxikus por. Néhány speciális technológia, mint a felületkezelés, festés oldószer kibocsátást eredményez.

A bevallásokra épülő hatósági adatszolgáltatás alapján egyik pontforrásnak sem volt határértéket meghaladó kibocsátása – köszönhető ez a ma már magas színvonalú technikának - így nem volt szükség bírság kiszabására.

Mezőgazdaság

Szentgotthárd közigazgatási területén kevés, a levegő minőségét bűz tekintetében terhelő nagy létszámú állattartó telep működik (legjellemzőbb a rábafüzesi baromfitelep). A további állattartók esetében (sertés, szarvasmarha, baromfi) az állatlétszámok kevésbé számottevők. Kedvező, hogy a telephelyek távol helyezkednek el a lakóépületektől, így az állattartásból eredő bűzre az elmúlt években a jelenleg is működő telepek tekintetében nem volt panaszbejelentés.

A növénytermesztésből adódó levegőterhelés (különösen a növényvédelem) a termesztéstechnológiától jelentős mértékben függ. A térségben alkalmazott technológiák, így az

abból eredő terhelések az országos átlaghoz hasonlóak (számszerűsített adat nem áll rendelkezésre).

Közlekedési emisszió

Szentgotthárdon, és térségében légszennyezőanyag kibocsátás szempontjából az ipari tevékenység mellett a közúti közlekedés a meghatározó, mivel a vasúti légszennyezés – a pálya villamosítása miatt – kevésbé jelentős.

A közúti közlekedésből adódó légszennyezést főként a 8. számú főút, valamint a 7454, 7457, 7458, 7459 utak okozzák. A térség közúthálózata az országos átlagnál magasabb, és idegenforgalmi szempontból is (határátkelő, Őrségi Nemzeti Park, Ipari Park) jelentős forgalmat bonyolít le.

Tekintve, hogy az ország egyik legnagyobb tranzitforgalmát lebonyolító 8-as számú, I. rendű főút Szentgotthárd közelében, Rábafüzesen, illetve azt elkerülve halad át, a közlekedés régóta, de az utóbbi évtizedekben, a forgalom növekedésével még inkább a legjelentősebb légszennyezővé vált. Fentiek alapján kijelenthető, hogy a közlekedés a térség levegőminőségének meghatározó tényezője, különösen az NO_x és CO emisszió alakulásában. A levegőbe kerülő CO kb. 50 %-a, a NO_x kb.45%-a, az ólom több, mint 90 %-a a közlekedési emisszióból származik. Amíg más ágazatokban a légszennyezés csökkenése jellemző, addig a közlekedési emisszió a forgalom növekedésével folyamatosan nő. Ez alól csak az ólom-emisszió kivétel, ami az ólommentes benzín elterjedésével csökkenő tendenciát mutat.

Kommunális emisszió

A városban levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások, hiszen a vezetékes gázellátás fokozatosan egyre népszerűbbé vált. Számottevő lehet a vegyes tüzelés használata is melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.

A lakossági fűtésből származó légszennyező-anyagok mennyisége nem számottevő, az egyéb tüzelési módokból származóan lokális légszennyezettségi problémák kialakulhatnak.

A kommunális eredetű légszennyezés az alacsony kibocsátási magasságok miatt lehet meghatározó szerepű a helyi légszennyezettség kialakulásában. A fűtés során a tüzelőanyag függvényében különböző fajtájú és mennyiségű szennyezőanyag keletkezik. Levegőtisztaság-védelmi szempontból a legkedvezőtlenebb a szén használata, amikor a legnagyobb mennyiségű és legtöbb fajta szennyezőanyag keletkezik (SO₂, NO_x, CO, szilárd anyag, korom).Némileg előnyösebb az olajtüzelés, de a legjobb a Szentgotthárd város mintegy 90%-os területére jellemző gáztüzelés, amelynek során a SO₂, por, korom kibocsátás teljesen megszüntethető, a CO és NO_x pedig nagymértékben csökkenthető.

Bizonyos építési-bontási munkák során is kerül por olyan mennyiségben a környezeti levegőbe, amely hosszabb-rövidebb ideig tartó szennyezettséget okoz.

Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a város levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják, azonban megszüntetésükre intézkedéseket kell kidolgozni.

Az allergén gyomnövények főként a városból kivezető utak mentén lévő árkokban fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.

A kertészek részeként ősszel és tavasszal a kerti művelés során keletkezett hulladékok (gallyak, gyomok, falevelek) elégetése során minimális mértékű légszennyezés adódhat.

IMMISSZIÓ

Szentgotthárdon a Füzesi út 7. szám alatt üzemel, az Országos Automata Mérőhálózatba tartozó automata mérési pont, illetve Farkasfán működik az Országos Meteorológiai Szolgálat által működtetett háttérállomás. A mérőállomás 2013. évi adatai alapján a város levegőminősége a jó kategóriába tartozott.

2014. évi tájékoztató jellegű adat, hogy a légszennyező anyagok közül jellemzően a szálló por, az ózon és a nitrogén-oxidok értéke jelentős (elsősorban a téli hónapokban).

2.4.2. Zaj és rezgés elleni védelem

Szentgotthárd zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.

Üzemi tevékenység

Üzemi zajemisszióval főleg a faipari, fémipari tevékenységet folytató telephelyeken kell számolni. Ezek többsége belterületen, lakóterületek közé beékelődve helyezkedik el, így konfliktusforrásként jelentkezhetnek, még abban az esetben is, amennyiben a zajterhelés a jogszabályi előírásoknak megfelel.

Az Ipari Parkban lévő gyáraknak, üzemeknek a lakókörnyezetre gyakorolt hatása nincs, illetve minimális, hiszen a lakóépületektől távol helyezkednek el.

A jelentősebb zajjal járó tevékenységeket folytató telephelyek mindegyike rendelkezik a KTF által megállapított zajkibocsátási határérték határozattal.

Közúti közlekedés

Szentgotthárd város környezeti zajhelyzetét döntő módon a közlekedés határozza meg. Elsősorban az átmenő forgalom nagysága jelentős, ami a város földrajzi elhelyezkedéséből adódik (8. számú főút, valamint a 7454, 7457, 7458, 7459 utak).

A közlekedésből eredő zaj a jelenlegi határértékeket helyenként eltérő mértékben, de mind nappali, mind pedig éjszakai időszakban meghaladja. A túllépés mértéke változó: 5-10dB nagyságrendű.

Vasúti közlekedési zaj

A közúti közlekedés zajhatása mellett számolni kell a vasútállomáson és a településen átmenő vasúti közlekedés hatásával is, annak ellenére, hogy ezek kisebb zajterhelést okoznak. A települést érintő vasútvonal jelenleg jelentős problémát nem okoz, különösen, hogy korszerűsítésre került a Sopron–Szombathely–Szentgotthárd-vasútvonal. Azonban a közlekedés esetleges átstrukturálódásával (Graz irányába) nagyobb hangsúlyt kaphat a vasút melynek várható hatásai nem hagyhatók figyelmen kívül.

Időszakosan 1-3dB határérték túllépés előfordulhat a vasúti vonalak közvetlen környezetében (kb. 50m távolságon belül)..

Szórakoztatóipar

A település nagyobb részét is érintő zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események ritkán kerülnek megrendezésre, egyedi rendezvények esetén olyan zavaró tevékenységről, ami a hatóság felé is bejelentésre került, nincs információnk.

2.4.3. Talajvédelem

Szentgotthárd közigazgatási területe nagyrészt a Rába-völgy kistájon helyezkedik el, mely a Nyugat-Dunántúl legnagyobb völgye. A völgy árkos süllyedékben keletkezett aszimmetrikus eróziós teraszos völgy. A völgynek ezen részét a mindkét parton teraszok szegélyezik. A területre jellemző a nagy völgyaszimmetria.

Jakabháza a Felső-Őrség kistájhoz tartozik, míg Farkasfa a Vasi-Hegyhát kistáj része.

A széles völgysíkot élő és elszorvadt holtágak kusza hálózata, morotvatavak sorozata, hajdan volt medencék sokasága teszik változatossá.

A Rába völgyét annak hordalékán kialakult nyers réti és öntéstalajok jellemzik. A térségben rétek és szántók egyaránt megtalálhatóak rajtuk. Az érintett térségben, a magasabb térszíneken fosszilis anyaggal keveredett üledékeken pszeudoglejes barna erdőtalajok képződtek.

A völgysegély magasabb részein kialakult agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatóak a kavicssterazon.

Ezek a talajok sekély termőréteggel, szélsőséges vízgazdálkodással jellemezhetőek. Erősen savanyú kémhatás mellett csekély termőképességgel bírnak.

A mezőgazdasági területeket a nagyüzemi termelők mellett a kis területekkel rendelkező földtulajdonosok művelik, ezért fokozott figyelmet igényel az egyes termelők műtrágya, vegyszer, és

növényvédő-szer használata, azok megfelelő minőségű és mennyiségű, környezetkímélő alkalmazása, valamint egyre-inkább előtérbe kerül a földhasználók képzése és továbbképzése is.

2.4.4. Felszíni- és felszín alatti vizek

Felszíni vizek

Az utóbbi időszakban a felszíni vizek minősége drasztikusan csökkent. Ennek okai a túlzott igénybevétel, valamint a magas szennyezőanyag-kibocsátás. A probléma mérséklése helyi és globális szinteken egyaránt fontos. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítéséhez Magyarország területet 42 tervezési alegységre osztottak fel. Szentgotthárd város területe a Rába vízgyűjtő tervezési alegységhez tartozik.

A terület felszíni vízfolyásokban és állóvízben rendkívül gazdag, melynek következtében sokszínű növény- és állatvilág alakult ki.

A terület vízfolyásai kivétel nélkül a Rába vízgyűjtőjébe tartoznak.

A Rába viszonylag nagy esésű, szélsőséges vízjárású folyó. Magyarországi szakaszán a sokévi átlagnak megfelelő vízhozamok:

- kisvízhozama: 3-5 m³/sec
- mértékadó vízhozama: 1.000 m³/sec

Állomás neve: Rába - Szentgotthárd (205,687 fkm)

Vízfolyás: Rába vízgyűjtő

Nullpont: 215,15 m.B.f

Legkisebb vízállás: -116 cm

Legnagyobb vízállás: 491 cm

Szentgotthárd lakott területének legnagyobb része árvízveszélyes területen fekszik, ahol a Rába és a Lapincs által veszélyeztetett települési részeket árvízvédelmi töltések védik a levonuló árhullámtól.

Az elmúlt években jelentős környezeti kockázatot jelentett a Rába felső vízfolyása menten működő ipari vállalatok tevékenysége. A Szentgotthárd feletti Rába szakaszon működő ipari üzemek következtében a folyó minősége kedvezőtlen.

A Rábán időnként megjelenő habzás okai a következők lehetnek:

- 3 bőrgyár (Wollsdorf Leder, Boxmark Feldbach, Boxmark Jennersdorf) - naftalin-szulfonát kibocsátása
- További ipari üzemek, ipari parkok (pl. Weiz, Gleisdorf, Fehring)
- Kommunális szennyvíz kifolyók (mosószeres, detergensek, mesterséges felületaktív anyagok. pl: Mogersdorf, Gussing)
- Mezőgazdaság (műtrágyák, permetező-, növényirtó-, rovarölő szerek)
- Állattartás (trágya, fekália)
- Halastavak (magnövekedett nitrát tartalom)
- Algák (kavics-, kérges-, fonalas), mohák
- Virágpor, pollen
- Elhalt állati és növényi szerves anyagok, (biomassza)
- Gombák, baktériumok, egysejtűek
- Gépjármű gumikopás, ablakmosó folyadék (eső utáni bemosódások)

Természetes tó nincs a területen, leszámítva az Apátistvánfalva egyik erdejében fellelhető tengerszemet. Az Orfalu melletti Fekete-tó szinten egykor természetes állóvíz volt, a 19. században láppá alakult. Napjainkban is találhatóak a vidéken tókák. A Vendvidék nagyon gazdag apróbb forrásokban is. Bar sokuk a nyári hőségben kiszárad, de az esőzések és a hóolvadás után újra vizet kezdenek ontani.

A ma Szentgotthárdhoz tartozó Máriaújfalu mellett kialakítottak egy mesterséges tavat (Hársas tó), amely jelentős természeti értékkel bír.

A tó vízminőségét elsősorban a vízgyűjtőterületen folyó mezőgazdasági művelés, másodsorban pedig a horgász tevékenység, valamint nyári szezonban a strand működése befolyásolja kedvezőtlenül.

Felszín alatti vizek

A mezőgazdasági művelés alatt álló területeken 1960-1990. között nagy mennyiségű műtrágyát, valamint gyom és rovarirtó szert használtak. Ezek a műtrágyák és permetszerek nagyon jól oldódnak a vízben, így a csapadék beszivárgásával könnyen eljutnak a talajvízbe. A lebomlásuk viszont oxigén szegény környezetben nagyon lassú. 1990 után gazdasági okokból a kemikáliák felhasználása nagy mértékben csökkent, azonban 2000 után ismét emelkedő tendenciát mutat. A művelt területek alatt sok helyen a nitrát és peszticid szennyezés határérték feletti, vagy a határérték közelében van. Valamivel kedvezőbb helyzetben vannak a kiemelt dombos területek, ahol a mélyebben elhelyezkedő talajvíz feletti vastagabb fedőréteg a szennyezés egy részét visszatartja. A mezőgazdaság talajvíz szennyező hatása azonban itt is egyértelműen kimutatható. Ritka kivételektől eltekintve a mezőgazdaságilag művelt területek alatti talajvíz gyakorlatilag ivásra nem alkalmas.

A települések alatt a közműöllő szennyilasa következményeként - elmaradt csatornaias - jutott, illetve jut nagy mennyiségű szennyezés a talajvízbe. Továbbá lokális szennyezések jelzik az állattartó telepeket, sokszor a régi benzinkutakat, régebbi ipari létesítményeket.

A rétegvízről nyerjük az ivóvíz túlnyomó részét. A rétegvizek 30 m alatt még általában jó minőségű ivóvizet szolgáltatnak. A vízbázisok nagy részén a vas- és mangántartalom határérték feletti, így ennek csökkentésére van szükség.

Az ivóvízkivételre használt mélyebben található rétegvizek azonban utánpótlásukat a felszín felől a szennyezett talajvízből kapják, ezért kiemelt figyelmet érdemelnek.

A város, szennyeződés érzékenységi szempontból érzékeny területen fekszik, a település területe nitrát érzékeny terület.

Talaj- és vízvédelmi szempontból a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőségtől kapott információk szerint 4 alkalommal volt szükség környezeti kármentesítésre (szén-hidrogén szennyezésből, illetve nem megfelelő hulladékártólásból adódóan).

2.4.5. Épített környezet, infrastruktúra

Épített környezet

A település útjai, közterületei, parkjai általában tisztának mondhatóak. A közterületek, zöldterületek fenntartását, fejlesztését az önkormányzat végzi.

Régészeti értékek

A község közigazgatási területéről némi őskori előzményt leszámítva főleg a középkor időszakából ismertek lelőhelyek. Jelenleg az alábbi korú és jellegű lelőhelyekről van ismeretünk:

- őskori (közelebről nem meghatározható korú) telep,
- rézkori telep,
- halomsíros temető,
- avar telep,
- Árpád-kori monostor,
- középkori templom és temető,
- középkori falu,
- középkori tégláégető.

A településen több építmény áll műemlékvédelmi oltalom alatt, ilyenek:

- Rábakethely R.k. templom
- Hunyadi u.-i volt temetőkápolna
- Színházterem (Széll Kálmán tér)
- Volt ciszterci templom és rendház
- Farkasfán nép lakóház és harangláb
- Rábatófaluban R.k. kápolna (Tótfalusi u.)

Helyi védelemre vonatkozóan a város megfelelő szabályozással rendelkezik, a vonatkozó rendelet tartalmazza Szentgotthárd helyi védelem alatt álló építményeinek leírását.

Lakásállomány

Az építetők között a lakosság súlya a legnagyobb, az előző évtizedben nagyobb számban épültek társasházak a városban, ennek ellenére a családi házas építési forma jellemezte a települést.

Kor alapján számottevő különbség a második világháborút követően 1970-ig, valamint az 1990 után épült lakások hányadának tekintetében figyelhető meg: előbbi ugyanis kisebb, utóbbi viszont nagyobb a megyeinél. Általánosan elmondható, hogy a lakások túlnyomó része, közel kilenczede összkomfortos vagy komfortos volt a városban, mely 5 százalékponttal kedvezőbb a megyei átlagnál.

Közlekedés

A város megközelíthetőségét, úthálózatát jelentősen befolyásolják a domborzati viszonyok, illetve a településszerkezet is. Közvetlenül a város mellett halad el a 8-as számú (E66) főközlekedési út, amely a megyét jellemző és a megyeszékhely elérhetőségét szolgáló sugaras főúthálózattal szemben meghatározóan a kelet-nyugati közúti összeköttetést biztosítja Budapest, illetve a rábafüzesi határátkelő helyen keresztül Ausztria és Észak-Olaszország felé. A Győr felől közlekedők a 85-ös, majd a 86-os úton, a Zalaegerszeg irányából utazók a 76-os úton haladva Körmenélnél térhetnek rá a várost megközelítő 8-as főútra, melyről Szentgotthárd felé Rátótnál, Vasszentmihálynál, Rönöknél vagy továbbhaladva a határ előtt Rábafüzesnél is letérhetnek. A Szlovénia felől és az Ausztria felől közúton érkezők Martinje-Felsőszőlőnk, illetve Heiligenkreuz-Rábafüzes felől közelíthető meg a várost.

Szentgotthárd nem rendelkezik helyi autóbusz közlekedéssel. A városi, a térségi és a távolabbi települések közötti utasforgalmat helyközi és távolsági járatokkal a Vasi Volán Zrt. (illetve az ÉNYKK Zrt.) végzi, mely járatokkal – Nemesmedves kivételével – valamennyi kistérségi település, így a szentgotthárdi térség további 13 települése is elérhető. Annak ellenére, hogy a kistérség belsőközlekedési kapcsolatai nem kedvezőek (mellékút-hálózat állapota) a térség közösségi közlekedése jónak mondható. A közlekedés szervezését ugyanakkor nehezíti, hogy a város térségében van néhány határ menti zsáktelepülés is, mint Felsőszőlőnk, Kétvölgy, Nemesmedves és Szakonyfalu. Ezek közül többeknél, az uniós határmegnyitásokat követően kezd visszaállni a korábbi – történelmi – településhálózati kapcsolat. Szentgotthárdot a megye városaival, illetve a régió megyeszékhelyeivel összekötő helyközi, illetve távolsági járatok vonalai több kistérségi települést érintenek, így ezek elérhetőségét időben lerövidítik. Ilyenek többek között az Őriszentpéter, Körmené, Szombathely valamint a Zalaegerszegre induló járatok, melyek vonalai érintik többek között Magyarlak, Csörötnek, Rönök, Vasszentmihály, Rátót vagy Gasztony községeket is.

A város a régió vasúthálózatához a GYSEV Zrt. által üzemeltetett Szombathely-Körmené-Szentgotthárd vonallal csatlakozik, mely egyben Ausztria felé is biztosítja a nemzetközi vasúti kapcsolatot. A határátkelőhely nemzetközi áru- és személyforgalmat bonyolít le.

Szentgotthárd önkormányzati tulajdonú útjainak, közttereinek hossza kb. 40 km-t. A város területén még mintegy 12 km állami tulajdonban lévő közút is található.

Az Országos Kerékpáros Törzshálózat elemeiként kijelölt 22 regionális kerékpárútvonal közül kettő érinti Vas megyét, az Alpokalja-Balaton és az Alpokalja-Őrség kerékpárút, mely utóbbi az (országhatár)-Kőszeg-Bozsok-Szombathely-Körmené-Szentgotthárd-Rábafüzes-(Ausztria)-Felsőszőlőnk-(Szlovénia)-Őriszentpéter-Lenti útvonalat foglalja magában.

A gyalogosok zavartalan közlekedését szolgáló járdák esetében az utakhoz hasonlóan inkább a felújításokra, mint újabb szakaszok építésére helyeződött a fő hangsúly.

Infrastruktúra

Vas megye közműves ellátottsága országos összehasonlításban a kedvezőbbek közé tartozik. A vezetékes vízellátás a megye minden településén, így Szentgotthárdon is teljesen kiépült. A városban a szolgáltatást a Vas Megyei Víz- és Csatornamű Zrt. biztosítja.

A vízellátáshoz viszonyítva a szennyvízcsatorna-ellátottság némi lemaradást mutat, és a megye többi városával összehasonlítva közepesnek tekinthető. A környezetkímélő szennyvízkezelést

lehetővé tevő közcsatorna már 1965-ben elért a településre, a csatolt városrészekben azonban lassúbb volt a hálózat fejlesztése.

A lakások közel négyötödét már bekapcsolták a hálózatba, mely annak ellenére, hogy a városok között közepesnek számít, jóval kedvezőbb a Vas megyére jellemzőnél. Szentgotthárdon a csatornahálózat elválasztó rendszerű, azaz lehetőség van a szennyvíz és a csapadékvíz külön gyűjtésére és elvezetésére. A keletkezett szennyvizet Ausztriában, Heiligenkreuzban kezelik. Környezetvédelmi szempontból nagy jelentőségű, hogy az elvezetett szennyvizet teljes egészében a legmagasabb, III. fokozattal is tisztítják.

A lakosság életkörülményeit nagymértékben befolyásoló földgázprogram eredményeképp a vezetékhez gázcsőhálózat építése 1992-ben megkezdődött a településen. A ma is működő hálózat túlnyomó részét 1994-ben adták át, amikor minden ötödik lakásban elérhetővé vált a szolgáltatás. A szolgáltatást az Égáz-Dégáz Zrt. biztosítja a városban.

A városban két és fél évtizede működik távfűtés. A szolgáltatást a körmendi székhelyű és három város – Körmen, Szentgotthárd és Vasvár – önkormányzatainak összefogásával létrejött Regionális Hőszolgáltató Kft. biztosítja.

Nemcsak a lakosság helyzetét, hanem a város gazdasági fejlődését is pozitívan befolyásolta, hogy Szentgotthárdon –Szombathely után a megyében –már a XIX. század végén megvalósult a villamosítás. A villamosenergia-ellátás ma teljes a településen, mindenki számára elérhető. A hálózat üzemeltetője az E.ON Zrt.

A területen található vízfolyások a Rába folyó, a Lahn-patak, mint közcélú vízfolyások a várost Ny-K-i irányban szelik át. Az északról érkező külterületi vizeket a Lapincs és a Rábafüzesi-patak gyűjti össze és vezeti a Rábába. A Zsida-patak, a Rábatótfalui-patak, az Újpatok, Hársas-patak és a Huszászi-patak a Rába jobb oldali mellékvei. A fentiekben említett felszíni vízfolyások – amelyek a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezelésébe tartoznak - a medermélységük és rendezettségük révén alkalmasak a belterületi vízrendezés befogadóinak. A teljes belterületi rész csapadékvíz elvezetésére az utcai árokhalózat szolgál. Ezen kívül található a külterülettel érintkező szakaszokon rendezett mezőgazdasági vízelvezető árkok.

A befogadókra vízjogi engedély alapján kiépített, elválasztott rendszerű zárt csapadékcsatornák és nyíltszelvényű útárkok csatlakoznak. Állapotuk változatos, egy részük a fenntartási hiányosságok miatt funkcióját csak korlátozott mértékben képes ellátni. Felújításukkal, a nyíltszelvényű csatornák rendszeres iszapoltásával, a lefolyást gátló akadályok eltávolításával, a medrek emésztőképességének helyreállításával a felszíni csapadékvizek kártétel nélküli elvezetése biztosítható.

A már kiépített főgyűjtőkre csatlakoztathatók az egyes üzemek területén keletkező felszíni vizek.

2.4.6. Hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás

Szentgotthárd város 2006-ban csatlakozott a Nyugat-Dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Programhoz.

A város területén keletkező nem veszélyes hulladékok begyűjtését, szállítását, a Müllex Közszolgáltató Nonprofit Kft. mint közszolgáltató végzi a jogszabályi előírásoknak megfelelő módon és gyakorisággal. A városban hulladéklerakó nem működik. A szelektív hulladékgyűjtés elősegítése érdekében a településen szelektív hulladékgyűjtő szigetek (~20db) található a városban.

Az illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás, illetve az okozott problémák megszüntetése, a felszámolás az ország többi településéhez hasonlóan változó intenzitással okoz feladatot a város és vonzáskörzete számára.

Szentgotthárd 0146/3 és 0146/7 hrsz-ú hulladéklerakó rekultivációjára van hatályos határozat.

A birtokunkba került adatok alapján a legjelentősebb keletkező és begyűjtött hulladékok a települési (kommunális) hulladékokon felül az építési-bontási hulladékok (~200t), a csomagolási hulladékok (~120t), valamint a turizmusból és vendéglátásból adódóan az éttermi, konyhai hulladékok (~30t).

Veszélyes hulladékok közül az egészségügyi hulladék, az elektronikai és gépjármű hulladékok, valamint a karbantartási (olaj, olajsűrű stb.) hulladékok dominálnak.

Gazdálkodó szervezetek tekintetében az Opel Szentgotthárd Kft., az Arcelormittal Szentgotthárd Kft., valamint további ipari üzemek és állattartó telepek számítanak jelentősebb hulladéktermelőnek (együttesen ~8000 t/év).

Szentgotthárd város közigazgatási területén nem található hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet.

2.4.7 Környezeti konfliktusok

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari-gazdasági-mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.

A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan – önkormányzati és felügyelőségi tájékoztatás alapján – az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél esteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

Jelentősebb ipari, illetve gazdasági, állattartói tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek, melyek a szükséges környezetvédelmi engedélyek birtokában tevékenykednek például az OPEL Szentgotthárd Kft., a működő állattartó telepek (pl. Rábafüzes), valamint a Kiswire Szentgotthárd Kft. (fémkezelés).

A környezetvédelmi hatósági egyeztetések alapján az elmúlt években összesen egy-egy darab hulladékgazdálkodási, illetve levegőtisztaság-védelmi bírság került kiszabásra az elmúlt öt évben. Egyéb (vízvédelmi, stb.) bírság kiszabásáról, jelentősebb bejelentésről nincs információ, ami a környezeti konfliktusok tekintetében kedvezőnek mondható.

Szentgotthárd esetében fontos megjegyezni a Rába folyó szennyezése miatt (habzás, stb.) fennálló konfliktust, mely elsősorban az ausztriai ipari üzemekkel szemben merül fel (részleteket ld. Felszíni vizek fejezet)

ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS:

- A térség levegőtisztasági szempontból kedvező környezeti állapottal rendelkezik, a szennyezés mértéke csekély.
- A város területén üzemi működésből származó, káros mértékű zajterhelésről nincs információ.
- A közúti közlekedésre vonatkozóan elmondható, hogy az egyes bekötő és összekötő utakon jelentősen (5-10 dB-lel) meghaladja a 8/2002. (I.22.) KöM-EüM együttes rendelet 2. számú mellékletében meghatározott határértékeket. Az elsőrendű főútvonalon is nagymértékű (5-8 dB) a határérték túllépés.
- A természetes vízfolyások, mint belvízlevezető-árokrendszer befogadók állapota jó. A terület felszíni szennyeződésre nagyon érzékeny (sérülékeny vízbázis) kategóriába besorolt.
- Szentgotthárdon a teljes közműhálózat kiépítésre került.
- A kommunális és veszélyes hulladékok elszállítása, kezelése megoldott.
- Illegális hulladéklerakó nincs.

CÉLOK és JAVASLATOK:

- A településen az új tervezésű és megváltozott terület felhasználású területeken a levegőtisztaság-és zajvédelmi követelmények teljesülését fokozott figyelemmel kell kezelni.
- Szorgalmazni kell a 8-as főút elkerülő szakaszainak megépítését, az összekötő utak tehermentesítésének lehetőségét érdemes megvizsgálni.
- Ipari-gazdasági jellegű új létesítmények kialakítását mindenképpen az Ipari Park területén látjuk célszerűnek. A meglévő, lakóterületek közé ékelődött ipari tevékenységet folytató cégeket ösztönözni kell az iparterületre való kiköltözésre. A létesítmények körül fásítani, véderdőt telepíteni javasolt.
- A környezetterhelések során különösen nagy figyelmet kell fordítani az Őrségi Nemzeti Park közelségére
- A kerti művelésből származó hulladékok égetésének szabályozása önkormányzat rendelettel
- Az összekötő utak mentén megfelelő zöldfelületi rendszer kialakítása, annak szakszerű fenntartása, amelynek hatására a gépjárművek által okozott légszennyezést csökkenteni lehet.
- A lakosság körében veszélyes hulladékgyűjtési akciót kell szervezni.
- Új létesítmények kialakításakor a termőföldet, humuszos termőréteget újrahasznosítani kell.

- Mezőgazdasági művelés alatt álló terület más célú felhasználása csak a szükségleteknek megfelelő mértékben történhet.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. Alábányászott területek

A település igazgatási területén jelenleg bányaművelést nem folytatnak. Felhagyott bányaterületek azonban több helyen is találhatóak. A legnagyobb kiterjedésű a rábatótfalui részen lévő egykori agyagbánya, de jelentős kiterjedésű az akasztó-dombi felhagyott agyagbánya területe. A művelés befejezését követően a bányák rendezését, újrahasznosításra való alkalmassá tételét teljes mértékben nem végezték el.

A jakabházi agyagbánya területének rekultivációját több éve befejezték. A területet erdei fenyővel erdősítették.

A Rába-völgyben a rönöki határ közelében kavicskitermelést folytattak. Mára a bányaterület beerdősödött.

Az Akasztódombon egy felhagyott agyagbánya mára spontán beerdősült.

1.18.1.2. Csúszásveszélyes területek

Az Akasztódomb keleti lakóterületén egy igazán mozgásveszélyes terület van jelenleg építési tilalom alatt áll.

A szabályozási tervlapokon foltszrűen ábrázolt területeken földmozgásveszély állhat fenn, ezért az építmények tervezését részletes talajmechanikai és geológiai szakvélemény készítése kell megelőzze. A szakvélemény a vízelvezetésre, földmunkák méretére és kivitelezésük módjára kikötéseket tehet.

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

A Rába és a Lapincs folyó, valamint a Lanh-patak környezete árvízzel veszélyeztetett terület. Az előntési szabályozási tervlap ábrázolja.

1.18.2.2. Árvíz és belvízvédelem

Az árvizek kettős periodusúak: március-áprilisban a hóolvadás, június-júliusban pedig a nyár eleji esőzések emelik meg a vízhozamot. A Rába-völgy nagy árvizek alkalmával egészében víz alá kerülhet. A kisvizek általában nyár végén, kora ősszel jelentkeznek. A Rába gyakori helyváltoztatása –nagy méretű horizontális medereltolódása – következtében számos elhagyott meder maradt vissza. Így keletkeztek az ártéri erdővel borított időszakos vízállások, lefűződő holtágak.

A Rába és a Lapincs folyó árvizeitől a központi belterületet töltés, illetve vízvédelmi támfal védi. Rábatótfalu és Rábakethely tervezett árvízvédelmi töltését a tervlapok ábrázolják, megépítésük az önkormányzat feladata. Elkészülésükig ott új épület nem építhető.

Az Ipari Parkon keresztülfolyó Lahn-patak árvizeitől a területet árapasztó vápa védi.

Tűzvédelem, építmények, víznyerő helyek megközelíthetősége

Lakóterületen tűzvíz nyerése a kiépített ivóvízvezeték hálózaton elhelyezett tűzcsapokról lehetséges. A tervezett területeken az ivóvízvezetékek kapacitásánál és a tűzcsapok elhelyezésénél a 100m-es elérhetőséget és a megfelelő vízmennyiséget biztosítani kell.

A közterületen (utca) vezetett ivóvízvezetésekre telepített tűzcsapok mellett felállás esetén egy közlekedési sáv szabadon marad.

A víznyerési helyek megközelítési útvonalait szabadon kell hagyni.

Az ipari létesítmények telepítésénél a tűzvíz ellátást esetenként kell vizsgálni és szükség esetén tűzvíz tárolókat kell építeni. A nagyobb kereskedelmi és közintézmények esetében is egyedi megoldás szükséges.

Tűz esetén a Körmendi Katasztrófavédelmi Kirendeltség Opel Raja értesítendő.

Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetésével az alátámasztó munkarészek ugyanezen című fejezete foglalkozik. Az árvízi töltésekkel körülvett területeken belvízi öblözetek alakulhatnak ki, melyek csapadékvíz elvezetéséről a befogadóba, vagy szükség esetén a hirtelen keletkezett nagy mennyiségű csapadékvíz ideiglenes tárolásáról megfelelő műszaki berendezésekkel gondoskodni kell.

Polgári védelmi követelmények

A Katasztrófavédelmi Tv. végrehajtásáról szóló 234/2011.(XI.10.)Korm. Rendelet 22.§.szerint elvégzett kockázatbecslés alapján Szentgotthárd I. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra az árvízi veszélyeztetés kockázata miatt.

Az önkormányzat 2013-ban ennek megfelelő veszély elhárítási tervet készített.

Iparbiztonsági követelmények

A Katasztrófavédelmi Tv. IV. fejezete alá tartozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, vagy küszöbérték alatti üzem a település területén nem működik.

5. SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ

A településrendezési terv a településfejlesztési koncepcióval összhangban sem nagyléptékű fejlesztést, sem a községkép, a karakter változását nem javasol. A cél kül-, és belterületen a jelenlegi állapot szabályozott keretek között történő fenntartása.

Az építési övezetek a kialakult telekszerkezetet és a meglévő épületeket veszik figyelembe, eltekintenek az egy-két környezetétől eltérő esettől.

A telekszerkezet alapvetően nem változik, mert a már nehezen kezelhető 10m-nél keskenyebb telkek kivételével mindenhol lehetővé teszi a beépítést összevonási kötelezettség nélkül. Az épületek befoglaló formáját a telekszélesség függvényében határozza meg, szélesebb telkek esetében nem él e szabályozási elemmel. A beépítési mód és építménymagasság az adott utcaszakaszon kialakult általános jelleget tükrözi.

Az újabb beépítésű utcák mentén szintén a kialakult helyzetet veszi figyelembe, de csak az alapvető előírásokra szorítkozik, részletes formai és egyéb követelményeket nem fogalmaz meg..

A beépítésre nem szánt területek övezeti előírásai a jelenlegi használathoz igazodnak. Az igazgatási terület északi fele intenzív mezőgazdasági művelésű, kevés erdőfolttal tarkítva. A déli rész a Répce folyó árterülete, a Fertő-Hanság Nemzeti Park része, nagyrészt rét művelési ágú kevés erdőfolttal. A szabályozás a használat mellett a természeti védelemre koncentrál.

3.7 Biológiai aktivitásérték számítása

Megnevezés	Területhasználat	Átminősítés következtében					
		megszűnik			keletkezik		
		ha	érték- mutató	össz- érték	ha	érték- mutató	össz- érték
JAKABHÁZA							
Volt szennyvízátemelő	Közműterület	0,29	0,5	0,145	-	-	-
	Falusias lakóterület		-	-	0,29	2,4	0,7
Déli elkerülő út és véderdő	Közlekedési terüle	2,86	0,6	17,16			
	Általános mezőgazdasági terület				2,86	3,7	10,58
	Véderdő	9.62	9	86,58	1,27	9	15,3
	Általános mezőgazdasági terület				8,35	3,7	30,9
RÁBAFÜZES							
Toldi M.tömb keleti bővítés,	Falusias lakóterület	1,97	2,4	3,36	-	-	-
	Erdő				1,97	9	17,73

Belterületi erdő	Falusias lakóterület	2,45	2,4	5,88	-	-	-
	Erdő	-	-	-	2,45	9	22,05
Határátkelő felé vezető út mellett	Kereskedelmi szolgáltató	3,07	0,4	1,23			
	Kertvárosias lakóterület	-	-	-	3,07	2,7	8,3
M8 gyorsforgalmi út	Közlekedési terület	52,25	0,5	26,1			
	Általános mezőgazdasági terület	-	-	-	48,35	3,7	178,9
	Rét				3,9	5	19,5
Volt laktanya	Különleges terület	1,39	1,5	2,1			
	Kisvárosias lakóterület				1,39	1,2	1,67
Benzinkútval szemben	Kereskedelmi szolgáltató terület	0,5	0,4	0,2			
	Általános mezőgazdasági terület				0,5	3,7	1,85
Városrészi alközpont	Falusias lakóterület	0,93	2,4	2,23			
	Településközpont vegyes				0,93	0,5	0,46
IPARI PARK							
I.ütem	Véderdő	1,9	9	17,1			
56-os emlékpark	Beépítésre nem szánt különleges terület				1,9	1,5	2,85
I.ütem hulladékudvar	Egyéb ipari terület	0,6	0,4	0,24			
	különleges terület				0,4	0,1	0,04
I.ütem nyugati oldal iparterület és rendezvényter 65% zöldfelület	Kereskedelmi szolgáltató terület	1,0	0,4	0,4			
	Közlekedési terület	1,25	0,6	0,75			
	Gazdasági erdő	2,96	9	26,64			
	Egyéb iparterület				6,9	0,4	2,76
	Különleges beépítésre nem szánt terület				3,2	3,2	10,24
Ipari Park III.ütem	Egyéb iparterület				25,5	0,4	10,2
	Általános mezőgazdasági terület	25,5	3,7	94,35			
RÁBATÓTFALU							
Töltésvédő erdősáv	Véderdő	4,75	9	42,75			
	Rét				1,9	5	9,5
	Általános mezőgazdasági terület				2,0	3,7	7,4

	Sportpálya				0,85	6	5,1
Belterületbe vonás a sportpályától délre	Rét	0,68	5	3,4			
	Általános mezőgazdasági terület	0,28	3,7	1,04			
	Falusias lakóterület				0,96	2,4	2,3
Déli belterületbe vonás megszűnése	Falusias lakóterület	2,52	2,4	6,05			
	Rét				2,52	5	12,6
Külterületbe csatolás megszüntetése	Rét	3,5	5	17,5			
	Falusias lakóterület				3,5	2,4	8,4
Temetőbővítés törlése	Tervezett temető	0,5	3	1,5			
	Tervezett véderdő	1,62	9	14,58			
	Falusias lakóterület				2,12	2,4	5,1
Városrészi alközpont	Falusias lakóterület	0,48	2,4	1,15			
	Településközpont vegyes				0,48	0,5	0,24
RÁBAKETHELY							
Töltésvédő erdősáv	Véderdő	1,11	9	10			
	Kertvárosias lakóterület				1,11	2,7	3
Parkoló a templomhoz	Közkert	0,18	6	1,1			
	Közlekedési terület				0,18	0,5	0,09
Temető bővítés	Véderdő	0,36	9	3,3			
	Beépítésre nem szánt különleges terület				0,36	3	1,1
Városrészi alközpont	Településközpont vegyes				0,53	0,5	0,26
	Falusias lakóterület	0,53	2,4	1,27			
Kethelyi mező	Zöldterület	0,2	6	1,2			
	Közlekedési terület	0,06	0,4	0,024			
	Kertvárosias lakóterület				0,26	2,7	0,7
Volt laktanya	Különleges terület	1,69	1,5	2,54			
	Kisvárosias lakóterület				1,69	1,2	2,0
MÁRIAÚJFALU							
Tervezett falusias lakóterület törlése	Falusias lakóterület	7,68	2,4	18,43			
	Általános mezőgazdasági terület				7,68	3,7	28,4

Tartalék lakóterület	Falusias lakóterület	22,64	2,4	54,3			
	Általános mezőgazdasági terület				19,62	3,7	72,59
	Rét				0,68	5	3,4
	Gazdasági erdő				2,34	9	21,1
Hársas-patak kanyarja	Gazdasági erdő	2,6	9	23,4			
	Falusias lakóterület				2,6	2,4	6,24
ZSIDA? ZSIDAHEGY							
Vakarcs K. u.-tól délkeletre	Kertvárosias lakóterület	9,09	2,7	24,54			
	Parkerdő				9,09	8	72,72
Brenner kápolna parkoló	Közlekedési terület	0,89	0,4	0,36			
	Általános mezőgazdasági terület				0,89	3,7	3,3
Lakóterület átminősítés Vadvirág utcától délre	Kertvárosias lakóterület	24,21	2,7	65,4			
	Falusias lakóterület				24,21	2,4	58,1
Tartalék lakóterület megszűnése	Falusias lakóterület	3,53	2,4	8,47			
	Szánt				3,36	3,7	12,43
	Rét				0,17	5	0,85
Temető bővítés megszűnése	Általános mezőgazdasági terület	0,88	3,7	3,26			
	Különleges terület				0,22	3	0,66
	Véderdő				0,66	9	5,94
FARKASFA							
Belterületi erdő megszűnése	Gazdasági erdő	3,34	9	30,06			
	Falusias lakóterület				3,34	2,4	8,02
Tanyák	Véderdő	14,98	9	134,82			
	Különleges beépítésre nem szánt terület				14,98	3,2	47,94
Temető bővítés megszűnése	Tervezett temető	0,4	3	1,2			
	Véderdő	0,64	9	5,76			
	Rét				0,46	5	2,3
	Falusias lakóterület				0,58	2,4	1,4

Meteorológiai állomás mellett	Közműterület	0,2	0,5	0,1			
	Rét				0,2	5	1,0
SZENTGORRHÁRD							
Téglagyárral szemközti terület	Kisvárosias lakó	2,91	1,2	3,5			
	Rét				2,91	5	14,55
Téglagyári terület	Rét	8,79	5	43,95			
	Kisvárosias lakó				5,24	1,2	6,3
	Zöldterület				9,55	8	76,4
Tartalék kertvárosias lakóterület megszűnése	Véáderdő	5,81	9	52,29			
	Kertvárosias lakóterület	30,03	2,7	81,08			
	Közlekedési terület	1,68	0,5	0,84			
	Általános mezőgazdasági terület				37,52	3,7	138,83
Kiskertek	Általános mezőgazdasági terület	12,8	3,7	47,36			
	Rét	3,43	5	17,15			
	Kertes mezőgazdasági terület				16,23	3,2	52
Kutyamenhely	Rét	1,46	5	7,3			
	Különleges beépítésre nem szánt terület				0,65	2,4	1,56
Motocross pálya	Véderdő				0,81	9	7,29
	Általános mezőgazdasági terület	2,38	3,7	8,8			
	Gazdasági erdő	0,67	9	6,03			
Termálfürdő melletti területek	Beépítésre nem szánt különleges terület				3,05	0,5	1,53
	Üdülőterület	3,2	3	9,6			
	Különleges terület				2,1	6	12,6
	Településközpont vegyes				1,1	0,5	0,55
	ÖSSESEN	MEGSZÜNIK			1039,869		
	KELETKEZIK						1046,82

